

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Надвірнянської міської
ради від 24.02.2022 № проект-15/2022
Міський голова

_____ Андрійович З.М.

ПРАВИЛА
приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення
м.Надвірна

I. Загальні положення

1. Ці Правила розроблено з метою:
  - 1) захисту здоров'я персоналу систем збирання, відведення стічних вод та очисних споруд;
  - 2) запобігання псуванню обладнання систем водовідведення, очисних і суміжних з ними підприємств;
  - 3) гарантування безперебійної в межах регламентних норм роботи споруд очищення стічних вод та обробки осадів;
  - 4) гарантування, що скиди стічних вод з очисних споруд не спричинять згубного впливу на навколишнє середовище;
  - 5) гарантування, що осад може бути утилізований у безпечний і прийнятний для навколишнього середовища спосіб.
2. За суб'єктом складом ці Правила поширюються на суб'єктів господарювання, які надають послуги з централізованого водовідведення (відведення та/або очищення стічних вод) (далі - виробники), на юридичних осіб незалежно від форм власності та відомчої належності, фізичних осіб - підприємців, фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність і взяті на облік, як самозайняті особи у контролюючих органах згідно з Податковим кодексом України, які скидають стічні води до систем централізованого водовідведення або безпосередньо у каналізаційні очисні споруди (далі — споживачі).
3. Терміни, використані у цих Правилах, вживаються в значеннях, наведених у Водному кодексі України, Законі України “Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення”, Правилах користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 №190, Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення та Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 №316 та в інших законодавчих актах.
4. Ці Правила розроблені на підставі Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 № 316 та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 15.01.2018 за № 56/31508 (далі — Правила № 316).
5. Популяційний еквівалент міста Надвірна становить 12,7 тис.
6. Виробники встановлюють кожному конкретному споживачу вимоги до скиду стічних вод до системи централізованого водовідведення на підставі вимог цих Правил, а також Правила № 316. Такі вимоги встановлюються шляхом зазначення в договорі про водовідведення, а за наявності — в договорі про приймання понаднормативно забруднених стічних вод.
7. Виробник укладає зі споживачем договір за умови, що каналізаційна мережа та каналізаційні очисні споруди мають резерв пропускнуєї спроможності. Виробник приймає стічні води споживача до системи централізованого водовідведення за умови, що показники якості стічних вод споживача відповідають встановленим вимогам.

8. Кожен споживач скидає стічні води до системи централізованого водовідведення через окремий випуск з обов'язковим облаштуванням контрольного колодязя, розташованого у місці, погодженому з виробником.

Об'єднання випусків стічних вод від кількох споживачів може здійснюватися тільки після контрольного колодязя на каналізаційному випуску кожного споживача.

Скидання стічних вод субспоживачем із використанням каналізаційної мережі споживача не є об'єднанням випусків стічних вод кількох споживачів.

9. Приймання до системи централізованого водовідведення стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від споживачів, здійснюється тільки на приймальний колодязь Головної каналізаційної насосної станції (ГКНС) КП «Надвірнаводоканал» вул. Рамішвілі.

10. Приєднання споживачів до систем централізованого водовідведення здійснюється з дотриманням вимог пунктів 4.1-4.6 розділу IV Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України.

11. Приймання стічних вод споживачів до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на каналізаційні очисні споруди здійснюється виключно за договорами.

II. Засади безперебійного функціонування систем централізованого водовідведення під час приймання до них стічних вод споживачів

12. Виробник повинен:

1) забезпечувати приймання, відведення і очищення стічних вод у межах розрахункових проектних показників системи централізованого водовідведення та каналізаційних очисних споруд із дотриманням вимог Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 №465;

2) щорічно здійснювати обстеження локальних очисних споруд і каналізаційної мережі споживачів, вимагати від споживачів надання інформації та документів щодо зазначених мереж і споруд, які перебувають на балансі споживачів, їх технічного стану, в тому числі документів, що підтверджують проведення відновлення пропускної здатності трубопроводів та колекторів, хімічних реагентів, що використовуються споживачами та спричиняють забруднення у стічних водах (сертифікати, переліки, проекти), вивозу та утилізації осадів стічних вод, вжиття заходів з метою дотримання якості та режиму скидання стічних вод згідно з вимогами цих Правил, в яких може вимагатися надання інших відомостей та документації, яка не носить дозвільного характеру та стосується скидання стічних вод на об'єктах споживачів;

3) контролювати якість, кількість і режим скидання стічних вод споживачами;

4) вибірково контролювати ефективність роботи локальних очисних споруд та вимагати їх налагодження або реконструкції для дотримання вимог цих Правил;

5) здійснювати раптовий (не погоджений зі споживачами заздалегідь) відбір контрольних проб;

6) відключати споживачів від системи водовідведення негайно після усного попередження у разі загрози виходу з ладу систем централізованого водовідведення, порушення технологічного режиму роботи каналізаційних очисних споруд та у разі самовільного приєднання споживачем до систем централізованого водовідведення та/або самовільного скидання стічних вод до систем централізованого водовідведення виробника. При цьому за збитки таких споживачів виробник відповідальності не несе, а споживач відшкодовує виробнику завдані йому збитки. Підключення до систем водовідведення здійснюється після усунення обставин, що спричинили відключення;

7) у разі виявлення порушень споживачами умов скидання стічних вод, вимог цих Правил та умов укладеного з виробником договору, вимагати їх усунення в установлені виробником строки та вживати заходів впливу, передбачених договором та законодавством;

8) вимагати від споживачів, об'єкти яких розташовані в житлових будинках та мають стічні води технологічного або побутового походження, забезпечення водовідведення

стічних вод об'єкта окремо облаштованим каналізаційним випуском з облаштуванням контрольного колодязя.

13. Споживачі повинні:

1) дотримуватися вимог до скиду стічних вод та установлених кількісних та якісних показників стічних вод на каналізаційних випусках споживачів, вимагати від субспоживачів виконання положень Правил №316 та вимог цих Правил;

2) здійснювати систематичний контроль за кількістю та якістю стічних вод, які скидаються ними до систем централізованого водовідведення, згідно з графіком відбору проб, погодженим із виробником, надавати виробнику інформацію про обсяги та якісний склад стічних вод, які скидають до систем централізованого водовідведення;

3) виконувати на вимогу виробника до визначеного ним строку попереднє очищення забруднених стічних вод на локальних очисних спорудах з обов'язковою утилізацією або вивезенням утворених при цьому осадів, якщо стічні води споживачів не відповідають вимогам цих Правил та умовам укладеного з виробником договору;

4) у разі зміни у своєму водовідведенні (передача будівель та каналізаційних мереж іншим власникам/користувачам, зміна технологічних процесів або зміна на 30% і більше попередніх обсягів водовідведення, виконання будівельних робіт на території об'єкта (у разі якщо воно впливає чи може вплинути на виконання споживачем вимог до скиду, виданих виробником), приєднання субспоживача тощо, повідомляти виробника у семиденний строк про виникнення таких змін, в установленому порядку отримувати у виробника технічні умови на водовідведення об'єкта та вносити відповідні зміни до договору;

5) укладати новий договір з виробником у разі зміни власника об'єкта;

6) надавати працівникам виробника необхідну інформацію щодо своєї системи водовідведення та вільний доступ до неї, а також допомогу під час відбору проб стічних вод споживачів (в тому числі забезпечувати доступ до каналізаційних випусків), вивчення режиму їх скиду, обстеження системи водовідведення та локальних очисних споруд;

7) визначати не менше двох представників, уповноважених представляти споживача під час відбору проб стічних вод, про що у триденний строк повідомляють виробника у письмовій формі. Споживачі забезпечують присутність уповноваженого представника безпосередньо під час відбору проб стічних вод виробником;

8) брати участь у ліквідації аварій і заміні аварійних каналізаційних мереж власними силами та засобами, а також у відшкодуванні капітальних витрат на відновлення системи централізованого водовідведення виробника у разі погіршення її технічного стану та аварійних руйнувань з вини споживача;

9) перевіряти розрахунки ДК забруднюючих речовин стічних вод, які скидаються ними до систем централізованого водовідведення, виконані виробником, у разі незгоди звертатися щодо їх перегляду.

III. Загальні вимоги до складу та властивостей стічних вод, які скидаються до систем централізованого водовідведення

14. До систем централізованого водовідведення приймаються стічні води споживачів, які не призводять до порушення роботи каналізаційних мереж та очисних споруд, безпеки їх експлуатації та можуть бути очищені на каналізаційних очисних спорудах виробників відповідно до вимог Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 №465.

15. Стічні води, що приймають до систем централізованого водовідведення, не повинні:

1) містити горючих домішок і розчинених газоподібних речовин, здатних утворювати вибухонебезпечні суміші;

2) містити речовин, які здатні захащувати труби, колодязі, решітки або відкладатися на їх поверхнях (сміття, ґрунт, абразивні порошки та інші грубодисперсні зависі, гіпс, вапно, пісок, металева та пластмасова стружка, жири, смоли, мазут, пивна дробина, хлібні дріжджі тощо);

3) містити тільки неорганічних речовин або речовин, які не піддаються біологічній деструкції;

4) містити речовин, для яких не встановлено гранично допустимих концентрацій (далі - ГДК) для води водойм або токсичних речовин, що перешкоджають біологічному очищенню стічних вод, а також речовин, для визначення яких не розроблено методів аналітичного контролю;

5) містити небезпечних бактеріальних, вірусних, токсичних та радіоактивних забруднень;

6) містити біологічно жорстких синтетичних поверхнево-активних речовин (далі — СПАР), рівень первинного біологічного розкладу яких становить менше 80%;

7) мати температуру не вище 40°C ;

8) мати рН нижче 6,5 або вище 9,0;

9) мати хімічне споживання кисню (далі — ХСК) вище біохімічного споживання кисню за 5 діб (далі — БСК₅) більше ніж у 2,5 рази;

10) мати БСК, яке перевищує вказане в проекті каналізаційних очисних споруд, а саме 350 мг/дм³;

11) створювати умови для заподіяння шкоди здоров'ю персоналу, що обслуговує системи централізованого водовідведення;

12) унеможливити утилізацію осадів стічних вод із застосуванням методів, безпечних для навколишнього природного середовища;

13) містити забруднюючих речовин з перевищенням встановлених допустимих концентрацій.

16. У разі якщо на об'єктах споживачів здійснюються виробничі процеси, передбачені переліком виробничих процесів, при здійсненні яких споживач повинен мати локальні очисні споруди для попереднього очищення стічних вод перед їх скиданням до системи централізованого водовідведення та очищення стічних вод згідно з додатком 1 до цих Правил, а також при систематичному скиді понаднормативних забруднень, скидання стічних вод до систем централізованого водовідведення без попереднього їх очищення на локальних очисних спорудах не допускається, крім випадку, визначеному у пункті 19 цих Правил.

Локальні очисні споруди споживача мають відповідати вимогам технічних умов, виданих виробником відповідно до Правил приєднання до комунальних водопровідних та каналізаційних мереж міста Надвірна, та Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України №190 від 27.06.2008р.

17. Забороняється скидати до системи централізованого водовідведення без попереднього знешкодження та знезараження на локальних очисних спорудах з обов'язковою утилізацією або захороненням утворених осадів стічної води, що містять забруднюючі речовини, визначені у переліку забруднюючих речовин, що заборонені до скидання в систему централізованого водовідведення згідно з додатком 2 до цих Правил.

18. Якщо кількісні та якісні показники стічних вод споживача значно змінюються протягом доби, а показники концентрації забруднюючих речовин перевищують ДК, споживач повинен встановлювати спеціальні ємності-усереднювачі та пристрої, які забезпечують рівномірний протягом доби скид стічних вод.

19. Коли споживач не може забезпечити виконання вимог цих Правил, у тому числі пункту 16 цих Правил, за деякими показниками, він звертається до виробника із заявою та обґрунтуванням приймання понаднормативно забруднених стічних вод із зазначенням їх концентрації та зобов'язується вжити заходів для доведення якості та режиму їх скиду до вимог цих Правил у строк, зазначений у договорі про приймання понаднормативно забруднених стічних вод.

Виробник розглядає подану заяву у п'ятнадцятиденний строк і укладає зі споживачем окремих договір про приймання понаднормативно забруднених стічних вод у разі здатності існуючої на каналізаційних очисних спорудах виробника технології очищення стічних вод видалити означені забруднення відповідно до вимог ГДС, встановлених для виробника.

У договорі про приймання понаднормативно забруднених стічних вод визначають тимчасово погоджені концентрації забруднюючих речовин, розмір додаткової оплати за приймання понаднормативно забруднених стоків, який повинен бути в межах 60-80% від оплати, що встановлюється відповідно до розділу II Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 №316, перелік та строк виконання заходів для доведення якості та режиму їх скиду згідно з вимогами цих Правил, який має бути обґрунтованим та не може перевищувати трьох років.

Плата за приймання понаднормативно забруднених стоків визначається в розмірі:

- 60% - на перший рік приймання стічних вод за тимчасовим договором;
- 70% - на другий рік приймання стічних вод за тимчасовим договором;
- 80% - на третій рік приймання стічних вод за тимчасовим договором.

У разі виявлення перевищення фактичної концентрації будь-якого показника над зазначеною в договорі про приймання понаднормативно забруднених стічних вод додаткова оплата послуг водовідведення здійснюється споживачем з коефіцієнтом кратності, який визначається відповідно до Порядку, але замість встановлених ДК для розрахунку застосовуються тимчасово погоджені концентрації, зазначені в договорі про приймання понаднормативно забруднених стічних вод.

Плата за приймання понаднормативно забруднених стічних вод визначається за формулою, вказаною у пункті 47 цих Правил.

20. Стічні води субспоживача є складовою стічних вод споживача.

IV. Визначення ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживачів

21. ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживачів визначається відповідно до Додатку 4 до цих Правил, які розраховані як найменша з чотирьох величин:

1) ДК забруднюючої речовини в каналізаційній мережі (на каналізаційному випуску споживача);

2) ДК забруднюючої речовини в спорудах біологічного очищення (на вході в ці споруди);

3) величини лімітів на скидання забруднюючих речовин, які визначені у дозволі на спеціальне водокористування, виданому виробнику відповідно до статті 49 Водного кодексу України;

4) допустимого вмісту важких металів в осадах стічних вод, що можуть використовуватися як органічні добрива згідно з додатком 3 до цих Правил.

Розрахунок ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживачів проводять для кожних каналізаційних очисних споруд виробника або для кожного з каналізаційних колекторів, які відводять стічні води до цих очисних споруд.

22. У разі визначення ДК забруднюючої речовини в стічних водах за ДК у каналізаційній мережі приймають ДК, визначені цими Правилами, для безпечного їх відведення та очищення на каналізаційних очисних спорудах згідно з додатком 4 до цих Правил.

23. У разі визначення ДК j-ої забруднюючої речовини в стічних водах за ДК у спорудах біологічного очищення розрахунок виконується за формулою

$$DK_j^{bo} = ((C_j - C_j^{gp}) * Q) / \sum_{i=1}^n q_i + C_j^{gp} \text{ (г/м}^3\text{)}$$

де DK_j^{bo} - ДК j-ої забруднюючої речовини в стічних водах перед спорудами біологічного очищення;

C_j - ДК j-ої забруднюючої речовини в спорудах біологічного очищення, (г/м-3) (приймається за регламентом роботи КОС виробника або з урахуванням допустимих величин показників якості стічних вод та ефективності видалення забруднень на спорудах біологічного очищення згідно із додатком 5 до цих Правил);

Q - середньодобова витрата стічних вод на вході на КОС (м³/добу);

$\sum_{i=1}^n q_i$ - середньодобова витрата стічних вод споживачів, які можуть містити це забруднення (м³/добу);

C_j^{gp} - концентрація j-ої забруднюючої речовини в господарсько-побутових стічних водах ($г/м^3$) (приймається за фактичними середніми даними експлуатаційних служб виробника. За відсутності таких даних приймається: для азоту амонійного - $20 (г/м^3)$; заліза загального - $2 (г/м^3)$; жирів - $30 (г/м^3)$; СПАР - $5 (г/м^3)$; хлоридів - додатково $50 (г/м^3)$ до вмісту в джерелі водопостачання; фосфатів - $10 (г/м^3)$; для інших речовин, регламентованих Державними санітарними нормами та Правилами «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12 травня 2010 року № 400, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 01 липня 2010 року за № 452/17747, - за середньорічним вмістом у водопровідній воді).

24. У разі наявності в стічних водах, які надходять на каналізаційні очисні споруди населеного пункту, кількох забруднюючих речовин першого і другого класів небезпеки, визначених у додатку 5 до цих Правил, що нормуються за санітарно-токсикологічною ознакою, необхідно зменшити ДК кожної з цих речовин у стільки разів, скільки таких речовин надходить зі стічними водами.

25. ДК j-ої забруднюючої речовини за величиною загального ліміту на його скид у водойму (L_{zag} , т/рік) розраховують за формулою

$$ДК_j^{zl} = ((L_{zag} - L_{gp}) * 10^6) / 365 * (1 - K_j) * \sum_{i=1}^n q_i (г/м^3)$$

де $ДК_j^{zl}$ - ДК j-ої забруднюючої речовини в стічних водах за величиною загального ліміту на його скид;

$L_{gp} = (365 * C_j^{gp} * Q_{gp} * (1 - K_j)) / 10^6$ (т/рік) - частка ліміту, яка припадає на господарсько-побутовий стік населеного пункту;

365 - кількість днів у році;

Q_{gp} - середньодобова витрата господарсько-побутових стічних вод на вході на КОС ($м^3/добу$);

$\sum_{i=1}^n q_i$ - середньодобова витрата стічних вод споживачів, які можуть містити це забруднення $м^3/добу$;

C_j^{gp} - концентрація j-ої забруднюючої речовини в господарсько-побутових стічних водах ($г/м^3$);

K_j - коефіцієнт ефективності видалення j-ої забруднюючої речовини на КОС виробника. Значення коефіцієнта K_j приймають згідно з фактичними даними для конкретних очисних споруд, а за їх відсутності – за додатком 5 до цих Правил.

26. ДК j-ої забруднюючої речовини за допустимим вмістом важких металів в осадах стічних вод на рівні дозволеного для осадів, що можуть використовуватися як органічні добрива, розраховують за формулою

$$ДК_{jvm} = ((C_{jvm} - C_{jvm}^{gp}) * Q) / \sum_{i=1}^n q_i + C_{jvm}^{gp} (г/м^3)$$

де $ДК_{jvm}$ - ДК j-ої забруднюючої речовини в осадах стічних вод за допустимим вмістом важких металів в осадах стічних вод;

C_{jvm} - допустима концентрація j-ого важкого металу на вході КОС - розраховується за формулою

$$C_{jvm} = ((q_1 * K_1 + q_2 * K_2) * C_{jvm}^{oc}) / K_j * Q (г/м^3)$$

q_1 - кількість сирого осаду, що затримується у первинних відстійниках, т/добу;

q_2 - кількість активного мулу, що затримується у вторинних відстійниках, т/добу;

K_1 - коефіцієнт перерахунку сирого осаду первинних відстійників на суху речовину,

$$K_1 = (100 - W_1) / 100$$

де W_1 - вологість сирого осаду, %;

K_2 - коефіцієнт перерахунку надлишкового активного мулу вторинних відстійників на суху речовину,

$$K_2 = (100 - W_2) / 100$$

де W_2 - вологість надлишкового активного мулу, %;

C_{jvm}^{oc} - допустимий вміст j-ого важкого металу в осадах, г/т сухої речовини.

Приймається за даними додатка 3 до цих Правил;

K_j - коефіцієнт ефективності видалення j -ого важкого металу на КОС. Приймається за середніми фактичними даними експлуатації КОС, а за їх відсутності - за даними, вказаними у додатку 3 до цих Правил;

Q - середньодобова витрата стічних вод на вході на КОС ($\text{м}^3/\text{добу}$);

$\sum_{i=1}^n q_i$ - середньодобова витрата стічних вод споживачів, які можуть містити це забруднення ($\text{м}^3/\text{добу}$);

$C_{j\text{vm}}^{\text{сп}}$ - концентрація j -ого важкого металу в господарсько-побутових стічних водах, $\text{г}/\text{м}^3$. Приймається за середньорічним вмістом у водопровідній воді цього населеного пункту.

V. Заходи впливу у разі порушення вимог щодо скиду стічних вод до систем централізованого водовідведення

27. Виробник та споживачі є відповідальними за дотримання вимог приймання та скиду стічних вод до систем централізованого водовідведення відповідно до чинного законодавства України.

28. У разі невиконання споживачами цих Правил та Правил №316 щодо дотримання якості та режиму скиду стічних вод об'єкт споживача може бути відключений від системи централізованого водовідведення після письмового попередження виробником не менше ніж за п'ять діб.

Споживачі, які здійснюють виробничі процеси, визначені у додатку 1 до цих Правил, та уклали з виробником договір про приймання понаднормативно забруднених стічних вод, що передбачає будівництво локальних очисних споруд, не можуть бути відключені від системи централізованого водовідведення з підстав відсутності у них очисних споруд протягом дії договору за умови, що ці споживачі добросовісно та своєчасно виконують умови такого договору.

29. У разі стягнення з виробника грошових сум за понадлімітні обсяги скидів у водні об'єкти або інші порушення природоохоронного законодавства він може вимагати від споживачів, з вини яких це сталося, відшкодування цих сум у регресному порядку.

30. У разі необхідності перекладання аварійних або заміни зруйнованих мереж і споруд системи централізованого водовідведення внаслідок агресивного впливу стічних вод споживача кошторисну вартість цих робіт (загальні капітальні вкладення) K_{zag} (тис. грн) розподіляють між споживачами, які скидали стічні води з порушенням цих Правил і з вини яких сталося відповідне руйнування, згідно з формулою

$$K_i = (Q_i * Z_i) / (\sum_{i=1}^n Q_i * Z_i) * K_{\text{zag}},$$

K_i - відшкодування заподіяних збитків i -м споживачем на відновлення зруйнованих мереж і споруд (тис. грн);

Q_i - середньодобова витрата стічних вод, які скидає i -тий споживач ($\text{м}^3/\text{добу}$);

Z_i - сума платежів за скид понаднормативних забруднень з агресивними властивостями, стягнута виробником за останні три роки з i -го споживача (тис. грн).

31. У разі засмічення каналізаційних мереж забрудненнями стічних вод споживачів (жирами, осадами, грубодисперсними зависями), які призводять до обмеження пропускної спроможності каналізаційної мережі виробника, споживачі відшкодовують витрати, які повинні бути документально підтверджені виробником, на проведення робіт з відновлення пропускної спроможності трубопроводів та колекторів.

32. За неможливості утилізації осадів та мулів через підвищений вміст важких металів, токсичних речовин тощо та необхідності розміщення осадів і мулів на спеціальних полігонах захоронення кошторисна вартість цих робіт (разом з екологічним податком) розподіляється між споживачами, які винні у забрудненні токсичними речовинами осадів та мулів. Розрахунок кошторисної вартості цих робіт для конкретного споживача виконується за формулою

$$B_i = M_i / \sum_{i=1}^n M_i * B_{\text{zag}}$$

B_i - частка вартості робіт з розміщення осадів і мулів, яка має бути відшкодована і-м споживачем;

B_{zag} - загальна кошторисна вартість робіт з розміщення осадів і мулів (тис. грн);

M_i - скиди забруднюючих речовин і-м споживачем, що вимагають утилізації осадів тільки шляхом захоронення на спеціальних полігонах (т);

$\sum_{i=1}^n M_i$ - сумарні скиди забруднюючих речовин, що вимагають утилізації осадів тільки шляхом захоронення на спеціальних полігонах (т).

Участь споживачів у роботах з розміщення цих осадів визначається цим пунктом даних Правил.

VI. Порядок контролю за скидом стічних вод до систем централізованого водовідведення

33. Споживачі здійснюють контроль за кількістю та якістю стічних вод, які вони скидають до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на каналізаційні очисні споруди виробників. Споживачі здійснюють контроль за якістю стічних вод за наступними показниками: які зазначені в договорі про надання послуг.

Контроль споживачами за якістю стічних вод здійснюється один раз на рік. Споживачі зобов'язані надавати виробнику інформацію про результати самостійного контролю за якістю стічних вод, протягом року, але не пізніше 30 числа місяця, наступного за звітним періодом (роком, тобто не пізніше 30 січня).

За наявності локальних очисних споруд споживачі здійснюють кількісний та якісний контроль стічних вод, що надходять на них, очищених стічних вод та враховують об'єми видалених із стічних вод осадів. На вивіз та утилізацію осадів повинні бути оформлені відповідні документи (акти, накладні, рахунки), які зберігаються у споживачів не менше трьох років.

Місця та періодичність відбору проб споживачами мають бути погоджені з виробником.

Результати аналізів стічних вод і замірів їх витрат фіксують у робочих журналах, які зберігаються у споживачів безстроково.

Споживачі зобов'язані мати та своєчасно оновлювати технічну документацію, яка характеризує стан систем водопостачання та водовідведення споживача, а саме відомості про системи водопостачання та водовідведення споживача, характеристику їх технічних параметрів і фактичного стану, графічний матеріал (генеральний план (топографічний план)) з нанесеними мережами водопостачання і водовідведення та місцем розташування контрольного колодязя, нормативний розрахунок водоспоживання та водовідведення споживача, технологічні креслення насосних станцій, план та схему локальних очисних споруд і наявність приладів обліку, відомості про категорії стічних вод споживача (промислові, господарсько-побутові, поверхневі тощо), характеристику якості стічних вод, що скидаються до системи централізованого водовідведення.

34. Про всі випадки погіршення якості стічних вод, аварійних та залпових скидів забруднюючих речовин, проведення аварійно-відновних робіт споживачі повинні негайно інформувати виробника.

35. Споживачі, які скидають стічні води до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на каналізаційні очисні споруди виробника, повинні забезпечити можливість проведення виробником у будь-який час доби контролю за скидом стічних вод.

36. Для визначення вмісту забруднень у стічних водах споживачів можуть використовуватися можливості лабораторії виробника (визначення показників якості води на які вона акредитована), або інших лабораторій, що здійснюють свою діяльність у цій галузі відповідно до вимог Закону України "Про метрологію та метрологічну діяльність".

37. Під час проведення аналізу проб стічних вод, відібраних у споживачів, використовують засоби вимірювальної техніки, повірені уповноваженими органами відповідно до вимог статті 17 Закону України "Про метрологію та метрологічну діяльність".

38. З метою контролю якості стічних вод споживачів виробник здійснює відбір контрольних проб. Відбір проб здійснюється в будь-який час доби без попереднього повідомлення споживача.

Для Споживачів, які мають незмінний протягом тривалого часу склад стічних вод виробник може здійснювати лабораторний контроль за скороченою схемою за окремими характерними показниками.

39. Відбір проб здійснюється безпосередньо в місці скиду стічних вод в мережу виробника. У разі неможливості відбір проб здійснюється в місці, найбільш наближеному до місця скиду або в іншому місці за погодженням з виробником.

40. Виявлені в контрольних пробах перевищення ДК забруднюючих речовин у стічних водах є достатньою підставою для нарахування плати за скид понаднормативних забруднень.

41. В момент явки уповноваженого представника виробника до об'єкту споживача для відбору контрольної проби він невідкладно повідомляє про відбір проб представників споживача телефоном або СМС-повідомленням (за вибором представника виробника). Уповноважений представник виробника може додатково інформувати про відбір проб у інший спосіб на власний розсуд.

Відбір контрольних проб стічних вод споживачів виконує уповноважений представник виробника, що фіксується у акті, який підписують як представник виробника, так і представник споживача (додаток 6).

У разі відмови представника споживача поставити свій підпис у журналі або в акті представник виробника зазначає про це в журналі або в акті.

42. Відмова споживача виділити уповноваженого представника для відбору проб фіксується в акті за підписом представника виробника, виробник виставляє споживачу рахунок за понаднормативний скид забруднень з коефіцієнтом кратності $K_k = 2$ за розрахунковий місяць, у якому було вчинено це порушення.

Зволікання з допуском уповноваженого представника виробника на територію споживача (більше ніж 30 хвилин після його прибуття) або створення перешкод у відборі проб з боку представників споживача фіксується в акті за підписом представника виробника. Виробник виставляє споживачу рахунок за понаднормативний скид забруднень з коефіцієнтом кратності $K_k = 5$ за розрахунковий місяць, у якому було вчинено це порушення.

43. У разі виявлення перевищення ДК забруднюючих речовин, встановлених цими Правилами, виробник у строк не більше п'яти робочих днів з дати відбору контрольної проби направляє споживачу лист-повідомлення про виявлене перевищення ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживача та результати хімічного аналізу.

У строк, що не перевищує шести місяців після визначення перевищення допустимих концентрацій, виробник направляє споживачу рахунок за скид стічних вод з перевищенням ДК забруднюючих речовин та копії підтверджуючих документів.

44. За бажанням споживача він має право звернутися до незалежної лабораторії, що здійснює свою діяльність у цій галузі відповідно до вимог Закону України "Про метрологію та метрологічну діяльність", для проведення аналізу арбітражних проб, які відбираються одночасно з контрольною пробою і зберігаються належним чином виробником та споживачем.

Арбітражні проби відбираються за ініціативи споживача. Безпосередній відбір арбітражної проби здійснюють представники виробника. Споживач забезпечує витрати на проведення відбору арбітражних проб та їх аналізу.

Арбітражна проба відбирається у дві окремі посудини (для виробника та для споживача), обидві **опломбовуються, номери пломб** фіксуються в акті відбору проби. Свою арбітражну пробу споживач невідкладно після відбору направляє на лабораторне дослідження.

Арбітражна проба виробника консервується та за наявності подальших спорів використовується для експертного дослідження. Експертне дослідження проводиться по тих показниках, стосовно яких виникли розбіжності.

VII. Визначення розміру плати за скид стічних вод до систем централізованого водовідведення при порушенні вимог щодо якості і режиму їх скидання

45. У разі повної відповідності якості та режиму скиду стічних вод Правилам приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затвердженим наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01 грудня 2017 року №316, цим Правилами та умовам укладеного договору споживачі сплачують за послуги водовідведення за тарифом, установленим згідно з чинним законодавством для відповідної категорії споживачів.

Кількість стічних вод споживачів, які підлягають оплаті, визначають за фактичними обсягами відповідно до цих Правил або згідно з Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України №190 від 27.06.2008р.

Додаткові обсяги стічних вод споживачів (не враховані договором), що надходять до систем централізованого водовідведення або безпосередньо на каналізаційні очисні споруди виробників, оплачуються споживачами у п'ятикратному розмірі встановленого тарифу на послугу з централізованого водовідведення.

46. Споживачі, які здійснюють скид стічних вод за відсутності чинного договору на централізоване водовідведення, сплачують виробнику за весь об'єм стічних вод, скинутих за час відсутності такого договору, в п'ятикратному розмірі встановленого тарифу на послугу централізованого водовідведення.

47. Величину плати за скид стічних вод у систему централізованого водовідведення виробника (P_c) розраховує виробник за формулою

$$P_c = T * Q_d + 5T * Q_{pd} + K_k * T * Q_{pz}$$

T - тариф, встановлений за надання послуг централізованого водовідведення споживачам, віднесеним до відповідної категорії, грн/м³;

Q_d - об'єм скинутих споживачем стічних вод у межах, обумовлених договором, м³;

Q_{pd} - об'єм скинутих споживачем стічних вод понад обсяги, обумовлені договором, м³;

Q_{pz} - об'єм скинутих споживачем стічних вод з понаднормативними забрудненнями, м³;

K_k - коефіцієнт кратності, який враховує рівень небезпеки скинутих забруднень для технологічних процесів очищення стічних вод та екологічного стану водойми.

48. У разі виявлення залпового скиду забруднюючої речовини застосовується коефіцієнт кратності $K_k=20$.

49. У разі відхилення показника рН від установлених меж від 0,5 до 1,5 одиниць включно застосовується $K_k=2$; від 1,5 до 2 одиниць - $K_k=5$; від 2 та більше одиниць - $K_k=10$.

50. У разі перевищення відношення ХСК/БСК₅ ≤ 2,5 коефіцієнт кратності визначають за формулою

$$K_k = \text{ХСК} / 2,5 * \text{БСК}_5 - 1$$

ХСК - хімічне споживання кисню;

БСК₅ - біохімічне споживання кисню протягом п'яти діб.

51. У разі скиду стічних вод з температурою вище ніж 40°C або скиду тільки мінеральних солей застосовується $K_k=2$.

52. У разі виявлення факту порушення інших загальних вимог (скид конденсату, дощового та дренажного стоку при роздільній системі каналізації, скид речовин, заборонених до скидання до системи централізованого водовідведення, тощо) застосовується $K_k=5$.

53. У разі виявлення виробником під час контролю якості стічних вод, що скидають споживачі, перевищення фактичної концентрації одного виду забруднення (C_f) понад установлену допустимую концентрацією (ДК) коефіцієнт кратності (K_k) для розрахунку плати за скид понаднормативних забруднень визначають за формулою

$$K_k = C_f / \text{ДК} - 1$$

У разі укладення договору про приймання понаднормативно забруднених стічних вод розрахунок плати визначається з врахуванням встановленого відсотку нарахування (В) за формулою

$$K_k = (C_f / ДК - 1) * В$$

У разі виявлення виробником під час контролю якості стічних вод, що скидають споживачі, перевищення фактичної концентрації одного виду забруднення (C_f) понад тимчасово погоджені концентрації забруднюючих речовин (ТДК) коефіцієнт кратності (K_k) для розрахунку плати за скид понаднормативних забруднень визначають за формулою

$$K_k = ((ТДК / ДК - 1) * В) + (C_f / ТДК - 1)$$

Коефіцієнт кратності при перевищенні ДК однієї речовини не може перевищувати 5, крім випадків, передбачених пунктами 48, 49 цих Правил.

54. Якщо виробником встановлено факт скиду споживачем токсичних або радіоактивних забруднень, приймання яких до системи централізованого водовідведення виробника не було обумовлено договором, коефіцієнт кратності $K_k=5$.

55. Якщо виробником встановлено факт одночасного скиду до системи централізованого водовідведення кількох забруднень у концентраціях, що перевищують ДК, коефіцієнт кратності K_k визначають за формулою

$$K_k = \sum_{i=1}^n ((C_{fi} - ДК_i) / ДК_i)$$

C_{fi} - фактична концентрація в стічних водах споживача i -ої речовини;

$ДК_i$ - допустима концентрація i -ої речовини.

Загальний коефіцієнт кратності з урахуванням перевищення допустимої концентрації кількох речовин та інших порушень не може бути більше ніж 10. Якщо за розрахунком K_k більше ніж 10, приймають $K_k = 10$, крім випадків, передбачених пунктом 48 цих Правил.

56. Плата за скид споживачем стічних вод із перевищенням ДК забруднюючих речовин, що встановлено аналізом контрольної проби та підтверджено актом, стягується за період від попереднього відбору контрольної проби, проведеного виробником, до дати зафіксованого порушення, але не більше дев'яноста днів. Підвищена плата стягується за весь обсяг стічних вод, скинутих споживачем за цей період з певного об'єкта.

57. Плата за скид стічних вод до систем централізованого водовідведення у разі порушення вимог щодо якості і режиму їх скидання вноситься споживачем на рахунок виробника у порядку та в строки, що встановлені для оплати послуг з водовідведення.

58. За додаткову кількість стічних вод, що надходить до систем централізованого водовідведення виробника у період дощів та сніготанення (далі — атмосферні стічні води) через люки каналізаційних колодязів та приймачі дощової каналізації на території споживача, останній сплачує згідно з вимогами Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України №190 від 27.06.2008 року.

VIII. Порядок приймання стічних вод асенізаційним транспортом.

59. Приймання до системи централізованого водовідведення стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від споживачів, здійснюється тільки на приймальний колодязь Головної каналізаційної насосної станції (ГКНС) КП «Надвірнаводоканал» вул.Рамішвілі.

60. Об'єм скинутих Перевізником стоків визначається за місткістю цистерни автотранспорту, який здійснює перевезення. Оплата проводиться відповідно до умов договору.

61. Під час скидання стічних вод до системи централізованого водовідведення у місці дозволеного скиду, необхідно зареєструватися у журналі із зазначенням відповідної інформації виробником (Марка номерний знак авто, номер договору з КП «Надвірнаводоканал» об'єм скинутих стоків).

62. Перевезення рідких відходів до місця їхнього скидання здійснюється спеціалізованим автотранспортом, який обладнаний для здійснення такого виду діяльності та має необхідні технічні можливості.

63. Перевізник зобов'язаний укласти з виробником договір про надання послуг з централізованого водовідведення (додаток №9)

64. Розрахунковим періодом для оплати послуг є календарний місяць. Плата за скидання до комунальної каналізації рідких відходів вноситься не пізніше 10 числа, що настає за розрахунковим періодом.

**Директор
КП «Надвірнаводоканал»**

Василь Литвинюк